

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Tractatvs IV. De Individuo speciei correlatiuo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

aut ne consequenter desinat illa esse species: namque respectu linearum & superficie non minus, quam profunditatis quantitatem esse genus, ac verum prædicamentum supra lib. 3. metaph. tract. 4. cap. 5. ostendendum est ex Aristotele, Suario, Auerso, & aliis aduersus Dominicum Sotum: Quidquid autem de hoc sit, sane *indivisibile quadammodo*, sive *verius aliquam partem* genus esse potest respectu illarum trium specierum, cum eis proprie, & strictè cōueniat.

TRACTATVS IV.

De individuo speciei correlatio.

CAPVT I.

Quid sit individuum.

IN primis individuum definiri solet à scholasticis ex Porphyrio: *quod de uno solo prædicatur*. Quæ definitio, quantum opinor, quidditatiu non est: tum, quia prædicabilitas non est de essentia vniuersalis, vt sic, sicut oftensum est in tempore: multo ergo minus erit de essentia individui latissime fusi: tum, quia veritas, seu cognoscibilitas est passio cuiusque entis à parte rei existens, ac proinde individui, cum nil non individuum, & singulare existat; at prædicabilitas est cognoscibilitas quædam: ergo prædicabilitas est passio individui, & non essentia, ac per consequens individuum vniuersum sumptum per prædicabilitatem essentialiter, & quidditatiu non definitur. Verum enim, si paulo archius sumatur, ac propterea secundo intentione, nihil prohibet, illud quidditatiu definiiri vti supra: qua ratione, licet non vniuersale in communia, ac certè logicum, cuiusmodi est genus, species, &c. definitur quidditatiu per hoc, quod possit prædicari de multis.

Porro autem superior definitio etiam intuitu individui latissimè vñupati vera est, illudque absque vlla falsitate saltem describit. Quamvis enim Auerroës, Sotus, Toletus, & alij contrarium censeant, moti auctoritate Aristotelis, qui cap. de substantia individuum de nullo prædicari docet; verum facile explicari potest de prædicatione scientifica, quæ vniuersalis esse debet, eo, quod scientia de vniuersalibus, non vero de singularibus sint, vt plurimum. Caietanus autem Aristotelem de prædicatione directa exponit, deque eius mente solum censem esse, fieri non posse, vt individuum de aliquo prædicetur directe. Dispicet tamen haec expostio tanquam veritati parum consentanea: siquidem individua incompleta de completis directa ratione prædicantur hunc in modum: Petrus est hic homo confusus cognitus: hoc animal; hæc substantia, vt bene Hurtadus, & neoterici docent: vtque est per se manifestum. Affinis est superiori definitioni alia individui, à Porphyrio tradita, & à scholasticis communiter recepta, quæ ita se habet individuum est, *quod species subiicitur*: ea autem, si sit individui secundo intentione sumptu (haud enim est minus secunda intentio rem subiici, quam prædicari) est vera, & quidditatiu, sive autem individui latius sumptu, vera, sed non quidditatiu: vtrumque constat ex super dictis circa priorem definitionem.

Quarto igitur definiri solet individuum, tum quidditatiu, tum etiam ita, vt nullum non comprehendat, quod est individuum in se, & diuisum à quo libet alio: ita B. Thom. i. p. q. 29. art. 4. Posterior particula definitionem non ingreditur, sed eam à posteriori vt aiunt, magis illucelere facit; siquidem sola individuatio in se individuum essentialiter constituit, & definit, & diuisio à quolibet alio individuatione rei in se, velut passio confequitur. Porro, ne ita intellecta definitio, undequaque proba appetat: nam species hominis v.g. non est individuum, sed vniuersale quoddam: & tamē est individua in se, cum species hominis diuidi nequeat in plures species humanas.

Respondent nonnulli primò, addita particula *ultima diuisione* species autem hominis, etio in plures species hominis individua sit, in plures tamen homines particulares individua est: quare non est individua in se ultima diuisione. Verum nec Petrus, v.g. est individus in se ultima diuisione, quia licet individuus sit in plures Petros, diuidus tamen est in formam, & materiam, & hæc vltius in suas partes: perperam ergo adstruitur eius genij individuationem esse de ratione individui, eique essentiali. Respondent alij secundò, superaddendam esse particulam, *eiudem nominis, & rationis*, ita, vt individuum sit, individuum in se, vtique per partes eiusdem nominis, & rationis cum toto, quo certè pæcto Petrus in materiam, & formam minimè diuiditur. Cæterum difficultas adhuc manet insoluta: siquidem nec species hominis in plures species humanas diuidi sustinet, quantumvis in plures homines, quorum nemo species, et dissecari queat: car ergo species hominis quantumvis talis non fiet individuum.

Tandem alij respondent, addita particula *metaphysicæ*; vt individuum sit, quod est individuum in se diuisione metaphysica: Petrus autem in materiam, & formam solum physicè diuidi potest, cum tamen species humana in diuersos homines metaphysicè (hac enim phrasè vtuntur,) & velut totum potest statu, ac ratione nostra abstractum diuidatur. Contra tamen sic argumentor, ac ne ita difficultatem tolli suadeo: Petrus in hoc animal, & hoc rationale diuiditur, non physicè, sed metaphysicè, atque consideratiō nostra: nihilominus est individuum: hoc ergo per individuationem metaphysicam haud rectè explicatur.

Quocirca respondet: speciem humanam esse individuum, & simul rationem communem respectu diuersorum: sic idem est verum, & falsum, bonum, & malum intuitu diuersorum, vt suis locis constabit: est quidem individuum species hominis respectu plurium specierum humanarum, in quas diuidi nequit: est verò communis, & vniuersalis ratio intuitu Petri & Pauli, de quibus, secundum quod importat in recto predicari, & in quos ita sumpta sciendi potest. Eadem ratione Petrus est individuum contemplatione hujus, & illius Petri in quos diuidi nequit: & non est individuum comparatione materie, & formæ, in quas fas est eum dissecari. Proinde divisione, quam definitio individui negat vniuersaliter sumi potest, ac debet, nec ad physicam magis, quam ad metaphysicam, neque ad eiudem magis, quam diuersa rationis diuisione est coarctanda. Vel si maius dic individuum esse individuum in se diuisione vniuersali: qua ratione omnia rectè sibi cohaerent.

Quod toto hoc cap. diximus, individuum haud semel, sed iterum, atque iterum posse definiri quidditatiu, id intelligi non potest de quidditate logica, physica, aut metaphysica. Quidditas enim, sive primo,

primo modo, siue secundo, siue tertio sumatur, propria est solius rationis communis: quare non poterit individuo conuenire: quippe cuius non est possibilis ratio communis & abstracta, ut parebit inferius. Quocirca id tantum haec tenus voluimus, individuum definiti posse quidditatem indoctrinaliter: quod namque quidditatem indoctrinalis conuenire possit rei singulari, ostensum est a nobis supra c. vltimo tract. præcedentis.

C A P V T I I.

Expenditur alia definitio individui.

7 **A**lia definitio individui communiter circumferri solet: nimirum cuius collectio proprietatum in nullo alio reperitur. Huiusmodi autem proprietates in individuis speciei humanae, quæ quidem sensibilibus, & corporeis omnibus dignitate præstant, potissimum sunt septem, his versiculis commodatis gratia comprehensa.

Forma, figura, locus, tempus cum nomine sanguis, Patria sunt sepius, que non habet unum, & alter. Forma solet homines disseparare propterea, quod alter sit, v.g. simus, alter nasutus, alter albus, alter fuscus, alter pulcher, alter deformis, &c. figura, eo, quod alter sit Magnus, alter parvus, alter quadratus quodammodo, qualem olim ferunt fuisse Magnum Alexandrum, alter oblongus, &c. Locus, propterea ea quod unus hic, alter habitat alibi. Tempus propterea quod unus heri, & alter hodie, unusve hoc anno, & alter multis ante sit natus. Nomen, eo quod unus sit Ignatius, & alterius sit Franciscus. Sanguis, eo quod alter his parentibus, alter vero aliis sit genitus. Patria, propterea quod eorum unus sit v.g. Hispanus, alter vero Gallus, aut Hibernus. Sub forma, & figura comprehenditur cuiusque indoles, quippe cuius ambæ solent esse iudicia.

8 Superior definitio quidditativa certe non est, eo quod pro priori ad proprietates accidentarias per hæcceitatem intrinsecam, & essentialem quævis res sit individua, & singularis: proinde non magis quidditatem definitur individuum per collectiōnem proprietatum sibi peculiarem, quam homo per risibilitatem, pro priori ad quam est homo. Maior est controvrsia an ea definitio sit vera, & nulquam falsitati obnoxia? Negant Arriaga disp. 7. log. sect. 4. subsect. 1. Raphaël de Auerla quæst. 9. log. sect. 4. paulo ante medium. In eadem sententia fuit olim Democritus, & alij apud Ciceronem lib. 1. Academicarum questionum, qui inscribitur Lu-cullus post eius medium: *Stoicum* (inquit ibi) *est quidem, nec admodum credibile, nullum esse pilum omnibus rebus talem, qualis sit pilus alius, nullum granum.* Et paulo post: *sed si hominum similitudo ranta esse non potest, ne signorum quidem?* Dic mibi, Lysippus, eodem aere, eadem temperatione, eodem celo, aqua, ceteris omnibus centum Alexandros eiusdem modi facere non possit? qua igitur notione discernere? *Quid, si in eiusmodi cera centum sigilla hoc annulo impressero, ecqua poterit in agnoscendo esse distinctio?* Aliqui etiam neoterici graues, qui nondum præsua scripta dedere ei definitioni multis in individuis de facto, ut aiunt, atque in non paucis de possibili falso subesse existimant.

9 Porro autem hi authores concedunt, minus contingere posse in hominibus, ut omnia eorum accidentia sint eadem, quam in aliis animantibus, aut

rebus inanimis. Et quidem merito: namque, ut ait Plinius lib. 7. natural. hist. cap. 12. *Similitudinem quidem in mente reputatio est, & in qua credantur multa fortuita pollere visus, auditus, memoria, Haecque imagines sub ipso conceptu. Cogitatio etiam viri subiectum animum subito transvolans, effingere similitudinem, aut miscere existimatur. Ideoque plures in homine, quam in ceteris omnibus animalibus differentia; quoniam velocitas cognitionum, animique celeritas & ingenij varietas multiformes notas imprimet; cum ceteris animalibus immobiles sint animi, & similes omnibus, singulisque in suo genere. Quamvis autem haec ita se habeant in hominibus, verum inquietum, quæ ab eis, & alias res parilitas esse potest. Cur duo vermes eiusdem coloris, formæque, & figuræ eodem loci, ac temporis, & ex eadem telluris putrefactione prognati, utque eiusdem naturæ, sic etiam eiusdem nominis, & quo ad ceteras omnes proprietates, inuicem similes esse nequeant? Rursus, quidquid sit de animantibus, quid est, quapropter duas partes aquæ, aut ligni, duove lapilli cunctis accidentibus, multoties non consentiant? Hanc rerum inanimatarum similitudinem accidentariam, omnis expertem similitudinis belle expressit Plautus in Menæmho act. 5. scen. 9.*

Nec aqua aquæ, nec laclati, credes mihi v-
quam similius,

Quam hic tui est, inque huus.

Opponunt secundo aduersarij: tametsi nulli fuerint homines, in quibus proprietatum supra memoriarum, non esset aliqua diversitas; quis enim ut ait Arriaga, *unquam vidit duos homines, eiusdem omnino etatis, eiusdem parentibus, eodem loco natos, eiusdem altitudinis, nominis, faciei, ingenij, & indolis, ita, ut nullum esset vestigium, quo dignosci posset inter illos?* Ceterum posse accidere in hominibus quibusdam, tantam accidentium consensionem, ut penes nullum differant. Etenim multoties contigit, ut duo homines eiusdem essent formæ, ac figura quin alter ab altero posset discerni: talesque certe quales fuisse duos Lari filios cecinunt Maro lib. 10. Aeneid.

*Vos etiam gemini Rutulis cecidistis in aruis
Dacia, Larida, Tymberque simillima proles.
Indiscreta suis, gratusque parentibus error.*

Aut quales Lycormam, & Eurymedonta Silius libro 2.

*Vos etiam primo gemini cecidistis in euo
Eurymedon fratrem, & fratrem mentite Ly-
corma.*

*Cuncta pares, dulcisque labor sua nomina natis
Reddere, & in vultu genitrici berere suorum.*

Aut quales vtrumque Caftora Claudianus in quarto consulatu Honorij.

*Haud aliter summo gemini cum patre Lacones,
Progenies Ledæ, sedent: in vitroque reluces
Frater, vroque soror: similiis Chlamys effusis
auro,*

*Stellati pariter crines: Iuuat ipse Tonantem
Error, & ambigua placet ignorantia matris:*

Eurotas proprios discernere nescit alumnos,

Aut quales Plautus comedia superius citata in prologo Menæmum, & Solidem.

Mercator quidem fuit Syracusis senex.

Ei sunt nati filii duo gemini.

Ita simili forma pueri, ut mater sua

Non internosse posset, que mammam dabant:

Neque adeo mater ipsa, que illos pepererat.

Eiusmodi certe quales Poëtae passim describunt, videlicet

videlicet lineamentis oris, & omnium membrorum comparēt fuisse refert Valerius lib. 9. cap. 12. Strabonem Pompeium Magni patrem, & Menogenem eius coquum, à quo etiam dictus est Strabo: Cornelium Scipionem nobilem Romanum, & Serapionem Victimarium; Metellum, ac Lentulum in consulatu collegas; & duos histriones: item Antiochum Regem à Laodice uxore interfectum, & Artenionem quendam Hibrāēm clarum oratorem, & sernum tapetas in scena colligentem. Præter hos autem, & alios, quos memorat Valerius, aliorum facit mentionem Plinius lib. 7. histor. natural. cap. 12. Quæ cum ita sint, negari non posse videtur, quin duo homines queant omnimodis esse similes inuicem. Siquidem, ut ex adductis liquet exemplis, oris, & corporis habitus in eis potest esse prorsus idem: hac autem dissimilitudine sublata, quæ quidem cæteris tolli difficulter est, cur nam alia haud adeo necessaria nequeant abigi, & cum similitudinibus contrariis commutari? aut quid est, quapropter concordi proslus forma, ac figura prædicti non possint eodem tempore nasci, eodem loco commorari, eodem nomine vocari, ad eosdem parentes genus suum referre, idemque natale solum vendicare. Nihil ergo prohibet, illos similitudinem integrā, & numeris omnibus absolutam sortiri.

11 Tandem arguunt tertio aduersarij, atque à rebus visibilibus ad inuisibiles, & incorporeas appellant. Cur enim inquiunt duo Angeli infra eandem speciem atomam non sint undeque similes? haud namque, nostrum instar, eos potest disperare forma, & figura, quarum videlicet sunt expertes: haud color, & complexio, eadem de causa: haud locus, cum possint ex natura rei, & citra miraculum penetrari: haud tempus, quippe quos Deus initio temporis simul condidit: haud nomen, nullum enim eis est inditum: haud genus, vt pote quod ducant à solo Deo: haud denique patria, quibus nimis vna cælum est: Ecque ergo in eis diuersitas accidentium, aut proprietatum cogitari potest?

12 Cæterum multis partibus probabilius arbitror definitionem illam esse vniuersim veram, & nunquam, ac nusquam falsitati subiectam. Ita Porphyrius in præsenti cap. de specie: *individua, inquietis, ex eo igitur talia dicuntur, quia ex proprietatibus quidque constat, quarum idem aggregatum nunquam in alio fieri: Socratis namque proprietates nullo in alia particulari eadem fient.* B. Thomas 1. part. quæst. 3. art. 3. & quodlib. 2. art. 4. Caietanus de ente, & essentia cap. 2. quæst. 5. Iauellus 5. metaph. quæst. 15. & communiter alij Thomistæ. Item Albertus, Alensis, Egidius, Richardus de Media-Villa: neque non cum Scoto, & Okamo vtriusque assclæ. Rursus ex nostris Conimbricenses cap. 2. de specie quæst. 3. art. 1. Hurtadus disp. 5. log. sect. 5. Tellez disput. 6. log. sect. 4. ac tantum non cæteri omnes.

13 Patrocinatur etiam Damascenus in dialect. c. 4. *impossibile est enim inueniri duo aliqua non differentia inter se secundum aliquid.* Et cap. 5. *propria autem differentia est inseparabile accidentis: puta est quis simus, impossibile est separari ab ipso similitatem, similiter & glaucitatem, & alia: Secundum hoc igitur inseparabilia accidentia individuum ab individuosis, id est hypostasis ab hypostasi differt.* Et c. 11. *Fieri non potest, ut duæ hypostases non differentia accidentibus, & numero: Oportet autem cognoscere, quod characteristica proprietates accidentia sunt individuantes hypostasim.* Et cap. 21. *numero autem differenti quæcumque.* P. Lyncei Philosophia Tom. I.

que complexione accidentium proprietatem propriæ hypostaseos separatam habent, & eam, quæ secundum ipsam habuerunt existentiam, id est individua, ut Petrus, & Paulus, & unusquisque hominum. Ac denique lib. primar. institut. cap. 3. & 4. inter unum, & alterum hominem hoc inter se, quod hic longus, ille brevis: hic albus, ille ater: hic valet, ille agerat: hic patet est, ille filius. Consentunt Nyssenus in lib. de differ. essentiæ, & hypost. Boëtius lib. 1. de Trinit. cap. 1. Basilius in epist. de differentia naturæ, & hypostaseos, atque, ut alios Patres prætermittam, Anselmus de incarn. Verbi cap. 5. *Versarum vero personarum impossibile est eandem esse proprietatum collectionem, aut de inuicem eas prædicari: nam, & Petri, & Pauli non est eadem proprietatum collectio: & Petrus non dicitur Paulus, nec Paulus Petrus.*

14 In eadē sententia est Fabius lib. 10. cap. 2. *Tantam enim differentiam habet similitudo, ut ne ipsa quidem natura in hoc ita eualeat, ut non res, quæ simillima videntur, utique discrimine aliquo discernantur.* Et declamat. 8. *Nihil in rebus humanis volunt esse rerum natura tam simile, quod non aliqua proprietate secerneret.* Et Seneca epist. 113. his verbis, *circumspice omnium corpora, nulli non, & color proprius est, & figura sua, & magnitudo.* Inter cetera, propter quæ mirabile diuini artificia ingenium est, hoc quoque existimo, quod in tanta copia rerum nunquam in idem incidit: etiam quæ similia videntur, cum contuleris, diversa sunt: tot facit genera, filiorum, nullum non sua proprietate signatum: tot animalia, nulli similitudo cum altero conuenit, utique aliquid inter se: exigit a se, ut quæ alia erant, & dissimilia, essent & imparia.

15 Cicero etiam citato lib. primo Academ. quæstionum longam texit pro nostra sententia disceptationem. *Cur potius id contendit, quod rerum natura non patitur, ut non suo quodque genere sit tale, quale est? nec sit in duobus, aut pluribus nulla re differens vila communitas? ut sibi sint & oua ouorum, & apes apum simillimæ.* Quid pugnas igitur? aut quid tibi vis in geminis? conceditur enim similes esse, quo contentus es: potueras: tu autem vis eodem esse planè non similes, quod fieri nullo modo potest. Deinde confugis ad physicos, eos, qui maxime in academis irridentur: à quibus, nē tu quidem iam te abstinebis: & aīs Democritum dicere innumerabiles esse mundos, & quidem sic quodam inter se, non solum similes, sed vndique perfectæ, & absolute ita pares, ut inter eos nihil protinus inter se, & eo quidem innumerabiles: itemque homines. Deinde postulas, ut si mundus ita sit par alteri mundo, ut inter eos ne minimū quidem interficit, concedatur tibi, ut in hoc quoque nostro mundo aliquid alicui sic par sit, ut nihil differat, nihil interficit. Cur enim, inquires, cum ex illis individuis, vnde omnia Democritus gigni affirmat in reliquis mundis, & in his quidem innumerabilibus innumerabiles Q. Lutatij Catuli non modo possint esse, sed etiam sint, in hoc tanto mundo Catulus alter non possit effici? Primum quidem me ad Democritum vocas, cui non assentior: potiusque refellam propter id, quod dilucide docetur à politioribus physiciis singularum rerum singulas proprietates esse. Fac enim antiquos illos Seruilius, qui gemini fuerū tam similes, quam dicuntur: num censes etiam eosdem fuisse? non cognoscebantr foris; at domi: non ab alienis at suis: An videmus hoo vñuenire, ut quos nunquam patassimus à nobis internosci posse, eos consuetudine adhibita, tam facile internosci ceremus, ut ne minimum quidē similes esse viderentur.

Et ibidem paulo infra subiungit, *ad similitudines istas usus adhibendus est: ut mater geminos internoscit consuetudine oculorum, sic tu internoscas, si affinceris. Vide ne, ut in proverbio sit ouorum inter se similitudo? tamen hoc accepimus Deli fuisse complures saluis rebus illis, qui gallinas ales permulcas, quæstus canas, sole- rent: hi cum ovum inspexerant, quæd gallina piperisset dicere solebant. Hactenus ille.*

16 Sententia nostra hucusque auctoritate probata suadetur iam ratione, eaque breui, sed nisi fallor, satis efficaci: Nullum individuum est, quod ab alio solo numero distincto diuersas specie logica vocationes, durationes, & actiones non sortiatur, actiones inquam, seu quibus a suis potest egredi causis, seu quibus suos potest producere effectus: omne igitur individuum eiusmodi est, cuius collectio proprietatum in nullo alio reperitur: consequentia est perspicua: antecedens etiam ex iis, quæ dicta sunt tract. præcedenti cap. obiectione sexta, eiusque solutio- ne. Et quidem huiusmodi proprietates, quæ ne metaphysice quidem, ac de potentia, ut aiunt, absoluta possunt non esse diuersæ, in quibusuis individuis, reduci queunt, ad eas, quarum facta fuit mentio huius initio capit. & quæ comprehendi solent veribus illis positis, nimirum si nomine loci intelligantur vocationes, temporis durationes, & sanguinis, vel originis actiones, seu quibus res producitur, seu per quas producit.

17 Hinc facilis est solutio rationum, quæ contra sunt obiectæ. Ad primam dicendum est, rerum inanimatarum, necnon animantium rationis vnu carentium, durationes tamen, actiones, & vocationes esse distinctæ, ac specie logica diuersas, quod satis, superque est, ut in eis collectio proprietatum, non sit prouersus eadem. Alia, eiusdem difficultatis solutio colligi potest, ex adductis nuper è Cicerone, necnon ex mox dicendis. Ad secundam rationem contraria eodemmodo respondendum est, homines quantumlibet habitu oris, totiusque corporis sunt similes, tamen fieri non posse, etiam diuinitus, quin illorum accidentia, quibus, vel sunt in loco, vel in tempore, aut a suis oriuntur causis, suofve pro- ducunt effectus, sunt specie logica dissimilia in- uicem.

18 Deinde verisimilius est, in quibusuis hominibus, quantumuis eiusdem apparent formæ, & figuræ, semper vtraque tenus aliquas esse dissimilitudines, & quod inde consequens est, non paucas penes indolem animorum, ac mores. Ita Ciceron lib. 1. de officiis in hæc verba: *ut enim in corporibus magna dissimilitudines sunt (alios enim videmas velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere) iuuenque in formis alii dignitatem inesse alii venustatem; sic & in animis existunt etiam maiores varietates. Plinius, lib. 7. cap. 1. in facie, inquit, vultuque nostro cum sint decem, aut paulo plura membra, nullas duas in tot milibus hominum indiscretas effigies existere; quod ars nulla in paucis numero praeter affectum. Et eodem lib. cap. 12. Magno inquit, Pompeio Vibius quidam è plebe, & Publicius etiam seruitute liberatus indiscreta prope specie fuere similes, illud os probum reddentes, ipsumque honorem eximia frontis. Vbi pende vocu- lam, prope, quasi iuxta Plinium illa similitudo, qua in antiquorum historiis nulla decantatior, magna quidem esset, non tamen omnibus numeris absoluta neque in nulla te differentia. Consentit Philo in lib. de temulent. natura, inquiens, in geminis sapientia eodem usu charactere pene indiscretas similitudines expressit. Eodem etiam libro si ait: homines immane quantum in rebus omnibus inter se differunt: qui non modo alias*

aliter de iisdem iudicant, sed & alij aliter, dum iisdem quidam delectantur, quidam offenduntur: nam quæ his probantur, aliis disflent: que hi ultra accersunt, ve domestica, alij procul in malam rem profligant ve alienissima.

19 Accedunt Eusebius lib. 6. præparat. cap. 8. non enim vnu cibus omnibus est, sed alij, sicut leones, nutruntur, alij, sicut oves. Non est vnu uniusmodi venustrus, non mos, non lex, non vnu vivendi modus, non simplex rerum cupiditas. Et paucis intercisis. Multi hominum, ac maximè Alaneorum gentis, quasi atroces bestia carnis aluntur, panem non comedunt, non quia non habent, sed quia nolunt. Nonnulli carnes omnino fastidunt: alij pisces solum modo edunt: nonnulli, etiam si famem orerentur, pisces non essent. Alij aquam, alij vinum, alij cervisiam bibunt. Adeo multiplex, atque diuersa cibi, & potus in hominibus est differentes, ut in oleribus quoque comedendis conuenire non videantur. Sunt etiam, qui venustru scorpiones, aut aspides non laeti iniuriantur. Et qui non iniuriantur quidem, sed laeti propulsant iniuriam. Nonnulli tanquam lupi rapuum, & sicut catæ furantur. Alij tanquam oves sic omnia ferunt, ut etiam iniuria vexari perpetuantur. Necnon Stobæus secundum. Cur Prometheus, quem dicunt nos formæ, reliquaque omnia animalia, brutis quidem dedit singulis pro suo genere unam naturam? Omnes leones sunt robusti; timidi contra omnes ex ordine lepores. Non est vulpes, alia quidem vafra, & dissimilatrix sua natura, alia vero sui cuiusdam, & peculiaris ingenui. Verum si triginta milia vulpium quis congreget, unam naturam omnibus cerneret inesse, modumque vita, & tenorem parem. Nostrum autem quorū corpora numero, totidem est, & vita rationes cernere.

20 Que autem ex Poëtis adducta sunt, haud virgent: nam ut eorum quidam ait in arte Poëtica, pictoribus, atque poëtis quidlibet audendi semper fuit æqua potestas. Præterquam quod illorum non pauci nostram de dissimilitudine hominum, quoad oris, & corporis lineamenta supponant: in primis vero Persius satyra 5.

Mille hominum species, & rerum discolor vñus.
Et Ouidius lib. 2. Metamorph.

Facies non omnibus una est,
Nec diuersa tamen, qualem decet esse sororum.
Atque Manilius lib. 4. astronomici cap. 1.

Cuius signi quis parte creatur,
Eius habet mores, atque illo nascitur astro.
Talis per denas fortis natura feretur
Testis erit varius sub eodem sydere factus,
Quodque in tam multis animantium milibus uno;
Qua veniunt signo, tot sunt, quot corpora mores,
Et genus exterrum referunt aliena per astræ,
*Confusisque flunt partus hominum, atque fe-
raram,*

Sicilicet in partis iunguntur condita pluris,
Diversaque ferunt proprio sub nomine leges.

21 Ad tertiam rationem contrariam dicendum est; præterquam quod multi Thomistæ renuant Angelos infra eamdem speciem atomam posse plurificari; sicut quanquam eiusmodi admittantur, aut actu existentes, aut certe possibles, nihilominus possunt, ac debent accidentium non paucorum diuersitate separari; eorum videlicet, quibus sunt in tempore, ac loco, aut causas, effectusve suos in- tinentur.

C A P V T III.

An detur ratio communis indiuidui?

22

Dari negant Albertus Magnus, & Louanien-
ses cap. de specie. Item Martinez eodem cap. de
specie quæst. 3. Scot in 1. distin. 23. quæst. 1. Gab.
ibid quæst. vñica dub 1. & in 3. dist. 1. quæst. 1. art. 1.
Aureolus distin. 23. & 25. Necnon Caietanus, so-
tus, ac plures alij Thomitæ. Item ex nostris Cardi-
nal. Toletus capite de specie, Fonseca 5. metaph.
cap. 6. quæst. 5. lect. 4. & cap. 28. quæst. 1. sect. 3. Mo-
lina 1. part. quæst. 29. art. 1. dilput. 3. §. confirmari
etiam potest, Valquez, & alij, quibus libenter sub-
scribo. Namque ratio illa communis indiuidui es-
set, & non esset indiuiduum: consequens est abiur-
dum: ergo & illud ex quo sequitur. Rationem il-
lam non fore indiuiduum, suadetur: tum, quia in-
diuiduum est, quod de vno solo prædicatur, at illa
ratio communis non prædicaretur de vno solo, sed
de pluribus inferioribus, si daretur: haud ergo es-
set indiuiduum: tum, quia communis, & singula-
re opponuntur saltem respectu eiusdem, at ea ratio
abstracta communis esset: non ergo quid singulare,
& indiuidum.

23

Einde rationem illam futuram esse indiuiduum,
æque facile potest euinci: primo, quoniam ratio
illa communis indiuidui de vno solo prædicatur:
ergo esset indiuiduum: consequentia est perspicua:
probatur antecedens, quia cum definitur indiuiduum
quod de vno solo prædicatur, ea definitio more
cæterarum suo conuenit definitio: sed definitum
eius definitionis est ratio illa communis, si forte
possibilis est: ergo ratio illa communis indiuidui,
vbi semel admittatur, necessaria ratione debet de
vno solo prædicari: maior apud omnes est in con-
fesso: minor etiam; eaque, si negetur, facile sua-
deri potest aliarum exemplo definitionum, quibus
nimirus omnibus id vniuersale est, vt rationes
communes, quandocunque hæ abstracti possunt a
singularibus explicent: quo pacto definitio homini-
nis, vt sic huic soli, non autem Petro, vel Paulo
tanquam definito conuenit. Secundo, quoniam si
ratio illa communis indiuidui non esset, sane ra-
tio indiuidui abstracta non foret ratio communis
indiuidui, sed alia ratio longe diuersa: quemad-
modum si ratio à Petro, v. g. & Paulo abstracta ne-
quaquam esset homo, abstracti non posset ab eis ra-
tio communis hominis.

24

Huic argumento nonnulli primò respondent, ra-
tionem illam communem non esse indiuiduum, sed
rationem duntaxat vniuersalem: Primam autem, &
communem probationem oppositam eludere sibi vi-
dentur afferendo, definitiæ indiuidui conuenire
indiuiduo vt sic, non formaliter sumpto, sed
solum fundamentaliter. Contra tamen, quia indi-
viduum fundamentaliter sumptum sunt plura indi-
vidua: at hæc, non de vno solo prædicantur, sed de
pluribus: ergo indiuiduo fundamentaliter sumpto,
neutquam ea definitio conuenit.

25

Quamobrem ei solutioni quidam ingeniosi re-
centiores addunt particulam, *diuisive*; quasi supra-
dicta definitio competit indiuiduo fundamentaliter
diuisive sumpto. Sed contra etiam, quia indi-
viduum fundamentaliter diuisive sumptum, est hoc,
vel illud indiuiduum diuisive sumptum: at hoc, aut
illud indiuiduum de pluribus saltem diuisive præ-
dicari potest: haud ergo prædicari de vno solo con-

P. Lyncei Philosop hia Tom. I.

gruit indiuiduo fundamentaliter diuisive sumpto.
Confirmatur, quia in omni definitione definitum
supponit simpliciter, & pro suo immediato, ac for-
mali significato, non vero personaliter, & pro suo
mediato, & fundamentali significato, aliæ in hac
definitione; *homo est animal rationale*; homo sim-
pliciter, & pro immediato, & formalis significatio,
minimè supponeret: igitur etiam in definitione
indiuidui, indiuiduum pro mediato, & funda-
mental significato, seu personaliter non supponit.

26

Ad secundam rationem, quam nos oportuimus,
non video quid aduersarij tepondere possint, nisi
forte rationem illam abstractam esse indiuiduum
in actu signato, non vero in actu exercito. Cæ-
terum hæc solutio largitur intentum, & non tam
rationem communem indiuidui, quam nomen com-
mune indiuidui adstruit, cum actus signatus ad no-
men, exercitus ad rem ipsam pertineat. Et certè eo
pacto canis v.g. in actu signato ad sydereum, a quo
reum, ac latrabilem, dici posset ratio communis.

27

Rursus secundo respondent alij, rationem illam
abstractam esse indiuiduum. Ad primam autem ra-
tionem oppositam dicunt, indiuiduum in commu-
ni, prout est à parte rei, non prædicari de pluribus,
sed de vno solo, tametsi prout actui intellectus
subest, de pluribus prædicetur: illud autem prius
sufficere, vt ea ratio communis, dici debeat indi-
viduum. Ad secundam, rationem illam communem
sumptam à parte rei esse indiuiduum, & sumptam
per intellectum esse rationem communem: nihil
autem esse incommodi in eo, quod, idem diuersi-
modi sit indiuiduum, & ratio communis: indi-
viduum essentialiter, & intrinsece; ratio commu-
nis, & vniuersalis accidentaliter, & extrinsece.

28

Cæterum hæc solutio non satisfacit. Primum,
quia ratio illa communis indiuidui à parte rei sum-
pta est collectio omnium indiuiduum: ast ea col-
lectio non est indiuiduum, siquidem collectio est
pluralitas, seu multitudine, indiuiduum autem vnum
est, porrò vnum, & multa opponuntur, nec multa
vnum eadem ratione esse possunt: collectio igitur
indiuiduum indiuiduum esse aut dici nequit: quod
si collectionem illam diuisive sumptam indi-
viduum esse afferant, eodem modo, quo auctores pri-
mæ solutionis oppugnari possunt. Secundo dipli-
cit ea solutio, quia, si ratio illa communis indi-
vidui accidentaliter sumpta, & in statu abstractionis
indiuiduum non est, certe non tam ratio indiuidui,
quam alia longè diuersa communis erit huic, & illi
indiuiduo: quo pacto, si homo, vt sic, & in statu
abstractionis neutquam esset homo, sane ratio com-
munis hominis nulla daretur, vi supra arguimus.

29

Secundum argumentum pro ea tentativa esto. Si
ratio communis indiuidui ab hoc, & illo abstracti
posset indiuiduo, conceptus vltimus indiuidui, siue
hæcceitas non esset indiuiduatio: consequens est
adeo manifestè absurdum, vt nihil saprà. Seque-
la vero in hunc modum probatur: conceptus vltimus
indiuidui, v. g. Petri virtualiter distinguitur
ab indiuiduatione; conceptus igitur vltimus indi-
vidui, siue hæcceitas nequaquam est indiuiduo:
consequentia haud videtur posse in controversiam
reucari: suadetur antecedens: distinctio virtualis
intrinseca formalitatem est fundamentum abstrac-
tionis, per quam altera formalitas abstractitur ab
altera: sed indiuiduatione vt sic à conceptu vltimo
Petri, & conceptu vltimo Pauli, siue ab hæcceitate
vniuersi, & hæcceitate alterius abstractur: iam igitur
conceptus vltimus indiuidui, siue hæcceitas vir-
tualiter intrinsece ab indiuiduatione distinguitur,

E 2 ac

ac proinde formalissime individuatione non erit, quod tamen, ut dictum est, nihil dici potest absurdius.

30

Huic argumento respondent obiectiū praeſcindentes, conceptum ultimum individui, sive haecceitatem Petri, v. g. virtualiter inadæquate ab individuatione distingui, ac proinde formaliter, seu quidditatine individuationem esse posse, haud securus, ac homo est formaliter rationalis, esto à rationali sit virtualiter inadæquate distinctus. At male, quia omnis distinctio virtualis inadæquata duorum est cum distinctione adæquata aliorum coniuncta, ut vel exemplum conspicuum est adducto: si quidem homo inadæquate à rationali distinguitur, eo quod animalitatem ab eo adæquate distinctam includat; at in conceptu ultimo Petri nihil est adæquate ab individuatione distinctum, alias ille ultimus non foret, quippe qui in alium conceptum partiale ab individuatione adæquate distinctum posset ulterius resolvi.

31

In sententia vero negante præcisionses obiectiū, in qua eodem modo procedit argumentum factum, ei responderi consuevit, Petreitatem à qua individuatione abstrahitur, ab ea inadæquate distingui propterea quod ratione nostra individuatione sit penes omnia, quae formaliter ut est Petreitas, includit, cum tamen ē conuerso individuatione ut sic non sit formaliter Petreitas: cuius ratio est, quia individuatione ut sic sine Petreitate concepi potest, non ē conuerso, in quo nullam est cernere repugnantiam: proinde conceptus ultimo individui Petreitas, v. g. est formalissime individuatione, quantumvis ab ita hæc abstrahatur. Ceterum hæc solutio haud est solidior priori. Displicet ergo, quia eius authores inconsequenter loquuntur, sibique non satis coherent, cum paulo supra rationem illam communem individui individuationem esse negant, modo vero eam esse individuationem admittant. Tum secundo, quia distinctionem rationis obrudant non mutuam, quæ tamen haud minus repugnat, quam distinctio realis irreciproca, atque in contrarium non recurrens, iuxta dicenda à nobis in Metaph. I. 5. tr. 1. c. 5. & aliis.

32

Tertio respondebit fortasse aliquis, conceptum ultimo Petri, v. g. esse individuationem, & aequaliter aliud, & hoc aliud esse individuationem, & insuper aliud; & rursus istud aliud esse individuationem, & præterea aliud; atque ita fine termino: hoc autem sufficere, ut individuatione possit abstrahi; quo pacto dicemus in Metaph. citato libro quinto tract. I. cap. 10. & 11. quamlibet differentiam esse ens, & aliud ab ente sine fine; atque id esse satis, ut ab omnibus abstrahatur ratio entis. Verum etsi ea doctrina enti applicata, haud sit improbabilis, huic tamen instituto, in quo versamur nescio quomodo possit ita accommodari, ut verisimilitudinem præferat aliquam: quæro enim, ut potest esse conceptus ultimo, qui semper est resolubilis in alium ulteriorem? quamobrem, ut in primo inferrebat argumento, contra auctores diversæ sententiae individuationem, si posset abstrahi, fore individuationem, & simul eam non fore; ita hic licet inferre, aduersus eos, quibus præsens fortasse solutio placebit, conceptum ultimo Petri v. g. fore, ac non fore ultimo: fore quia id supponit, non fore ob causam iamiam insinuatam. Adiicio argumentum factum hac postrema solutione non obstante, saltum habere vim ad homines, ut aiunt, esseque ad minimum efficax aduersus eos, qui transcendentiam entis, & individui negant, nec non eos, qui formalitatum infinitatem reiiciunt.

De individuo spec. correlatio.

Tertium nostræ sententiae firmamentum esto. Si daretur ratio communis individui, sequeretur processus in infinitum: namque ratio illa communis est individuum, & cum inferioribus in ratione individui conuenit: erit ergo, ut ab ea, & inferioribus, secunda ratio communis individui possit abstrahi: quæ cum sit etiam individuum, cum suis inferioribus, in ratione individui conuenit, & sic tertia ratio communis individui poterit abstrahi; & ab hac iterum quarta, & sic in infinitum: rationem autem communem individui individuum esse ex dictis est perficium.

33

Respondent obiectiū præscindentes; sicut ex hac humanitate, & humanitate in communi non abstrahitur alia humanitas, alioqui fieret, ut in omni abstractione sine fine abiremus; ita similiter non esse curab hac individuatione, & individuatione ut sic, alia abstrahatur individuatione. Sed hæc solutio non eleuat argumenti difficultatem: quia humanitas quatenus hæc est, sive haecceitas humanitatis non est formaliter humanitas: unde non mirum, quod ab humanitate ut sic, & hac humanitate, qua tali, sive haecceitas nequam abstrahi possit alia humanitas: ast ratio illa communis individui formaliter est individuatione, & hæc individuatione, sive haecceitas est formaliter individuatione: ergo ab utraque secunda individuatione in communi, & tertia, & sine fine ulterior abstrahi poterit, quantumvis ab humanitate ut sic, & Petreitate alia humanitas ut sic abstrahi nequeat, propter id nimis, quod humanitas ut sic, & Petreitas in humanitate non conuenient.

34

Respondent secundò non præscindentes obiectiū; individuationem ut sic ex parte obiecti non distingui: proinde rationem communem, & universalem individuationis ab utraque abstrahi non posse, cum omne universale plura inter se distincta pro fundamento postulet. Contrà tamen, quoniam à formalitatibus ratione distinctis, sive ea ratio sit obiectiva, sive formalis universale abstrahi potest, ut ostensum est in principio libri præcedentis: at individuatione ut sic, & talis individuatione quatenus talis distinguuntur quodammodo ratione; alioqui quo pacto fieri posset alterius ab altera abstractio ab utraque ergo abstrahetur tertia individuatione ut sic, & ab hac rursus quarta, & sic ultra.

35

Tertio non deerit, qui fortasse respondeat, haud repugnare infinitatem formalitatum virtualiter distinctarum, ut vel à nobis concedetur in Metaph. lib. 2. & lib. 5. cum erit in altero sermo de distinctione virtuali, & in altero de transcendentia entis. Cur ergo repugnet in præsenti infinitas abstraktiones aut, quod perinde est, quid est, quapropter non possint dari infinita individuationes communales, quarum alia sint superiores aliis, & quæ velut hydra capita denuo semper pullulent? Quomodo tamen hæc solutio placeat in causa est, individuationem in communi primò abstractam continere sub se omnes: quæ ergo fieri potest, ut supra eam sit, non solum alia quædam individuatione in communi, sed quod omnem superat fidem, infinitæ. Unde ut in primo disputabamus argumento prima ratio communis individui erit, & non erit individuatione in communi: erit, ut solutio supponit: non erit, quia non tantum aliquam rationem individui, sed etiam infinitas sub se neutram continet. Quo pacto si homo, ut sic infinitus, imo si vel unum sub se non cohiberet, haud esset ratio communis hominis. Par conditio est entis; par cuiusvis alterius conceptus communis.

36

Quartum

37 Quartum argumentum pro nostra sententia sit: quia iuxta contrariam species de individuo, homo v.g. de Petro immediatè prædicari non posset. Consequens est absurdum, & quod, vel aduersarii inficias eunt. Sequelam suadeo: ratio illa communis individui inter Petrum, & hominem mediare: igitur homo de Petro non posset immediatè prædicari; consequentia est in propatulo: probatur antecedens: Namque ratio illa communis individui est verè individuum: at individuum iuxta dialecticos omnes speciei subiici, eaque inferior esse debet: ruris ea ratio communis individui est superior Petro, vt exploratum est: am ergo ea ratio communis individui est inferior homine, & superior Petro, atque adeo inter virumque media, & in amborum confinio potest.

38 Argumentor quintus: Per actum, quo plura exprimuntur individua nequit abstrahi ratio communis individui: sed per actum respondentem huic voci, *individuum*, plura individua explicantur: igitur per eum actum ratio communis individui abstrahi nequit, ac proinde per nullum: etenim ille, si quis alius rationem illam communem abstrahere posset, ac deberet: maior est perspicua: minor suadetur, quia per illum actum individuio, seu carentia divisionis exprimitur, ac per consequens ipsa divisione: at divisione non, nisi inter multa intelligi potest: igitur multitudo per eum actum exprimitur: cum ergo multitudo sit aggregatio quædam unitatum, necesse est, vt is actus plures unitates, sive individuationes exprimat.

39 Tandem argumentor. Nequit dari ratio communis differentia infima: si enim est ratio communis & superior quomodo potest esse infima: ac differentia individualis, & numerica est infima: eius ergo nequit dari ratio communis: maior una proposita est, atque probata: minor suadetur, quia tametsi infra differentiam genericam sit specifica, propterea quod genus prædictetur de pluribus differentiis specie, & infra differentiam specificam ea, quæ dicitur numericalis, & individualis, eo videlicet, quod species prædictetur de pluribus solo numero differentiis; cæterum infra individualem, ac numerica non est alia vlla differentia: haud enim est ab individuo speciei subiecto descendere ad alia inferiora integræ se diversæ: differentia igitur individuialis est infima, cum id sit infimum in unoquoque genere, infra quod non est aliud quidpiam.

C A P V T IV.

Quid alijs de conceptu communi individui sentiant.

40 **E**Vm dari posse affirmant B. Thomas 1. part. q. 30. art. 4. corpore. Ioannes à S. Thoma quæst. 9. log. art. 2. Hurtadus disp. 5. log. sect. 7. Arriaga disp. 7. log. sect. 4. subsect. 2. Tellez disp. 6. log. sect. 4. concl. 2. Auerla in log. quæst. 9. sect. 12. per totam, & sect. 16. in solut. obiect. 1. Suarez disp. 6. met. sect. 8. Rubius cap. 3. de spec. quæst. 6. n. 138. Docttor Canterus, tum cap. de spec. tum cap. de substantia. Compton. disp. 33. log. sect. 1. num. 6. Ofia. Conimbricensis, & alij complures, tum ex nostris, tum etiam ex exteris. Pro quorum sententijs obiicies primo: Petrus v.g. est vere & propriè individuum & Paulus etiam: ergo sunt similes in ratione individui: haec ergo ab eis abstrahi potest, haud secus, ac ratio communis ho-

P. Lyncei Philosophia Tom. I.

minis ab eis abstrahi potest, quia sunt similes in ratione hominis.

Obiicies secundum: vnum, & individuum perinde sunt, atque in idem recidunt: sed datur ratio communis vniuersi. ergo & individui. Sequela videtur perspicua, necnon maior: probatur autem minor, quoniam abstracta essentia proprietas abstrahi potest, ac debet, qua ratione à Petro & Paulo abstrahere datur, non minus risibile, quam hominem: sed ens à suis inferioribus abstrahi potest: ergo & vnum entis affectio, ac proinde huius est ratio communis. Obiicies tertio, & præcedens confirmabis argumentum: vnum, quod consequitur ens, velut eius attributum, & quod simul cum eo necessaria ratione abstrahitur haud est vnum transcendentale ab individuali, vniuersali, & virtuali abstractum, vt aliqui fingunt: ergo est vnum individuale, sive individuum, atque adeo huius datur ratio communis: consequentia verè nequit in dubium: suadetur antecedens, quoniam vnum illud transcendentale abstractum, ab individuali, vniuersali, & virtuali, est superius, & inferiorius, vno vniuersali: superius, quia ab eo abstrahitur: inferioris, quia vnum vniuersale, continet sub se vnum vniuersale, v.g. animal, hominem, equum, &c. adeo quod illud vniuersale, quod peculiariter abstrahitur à triplici vno.

Obiicies quartum: Petrus v.g. est similis Paulo in ratione individui: haec ergo potest ab eis abstrahi: consequentia palam est ex dictis: antecedens, cuius maior est difficultas, probatur ita: si Petrus non esset similis Paulo in ratione individui, essent ambo in ea dissimiles propriæ, sicut hæ linea, si non est alteri æqualis, hoc ipso est ei inæqualis: sed non est alter alteri dissimilis in ratione individui: tum, quia ambo sunt conceptus omnino similes, nullamque admittentes dissimilitudinem, vt omnibus est in concessione: tum etiam, quia alias distingui duo quædam esset ea dissimilari.

Obiicies quintum: duo individua creata quatenus individua non magis differunt, esto vltimo differentia quam ens creatum, & increatum reale, & rationis: horum enim est infinita distantia per defectum alterius extremi, eiusque summam imperfectionem; illorum vero, scilicet entis creati, & increati per excessum alterius extremi, eiusque summam, & illimitatam perfectionem: quæ autem est infinita distantia, ea non patitur aliam se superiore. Tum sic: ab ente creato, & increato reali, & solius rationis, quantumcunque distent, ac differentia inuicem, potest nihilominus abstrahi ratio communis entis, vt ostendetur in metaph. lib. 5. tract. 2. cum nobis erit sermo de vniuocatione entis. Quantacunque ergo sit distantia, ac diuersitas individuorum prout talium, poterit tamen ab eis abstrahi ratio communis individui in qua cuncta conueniant.

Obiicies sexto: si non posset abstrahi ratio communis individui, maxime, quia ea foret individuum & simul ratio communis: hoc autem, esto sequatur, haud est adeo absurdum, atque à nobis supponitur: quin potius in nostris debet admitti principiis: namque tract. 2. huius libri admisimus prædicabile in communi esse simul superius, & inferior respectu primi prædictabilis, videlicet generis, à quo, & cæteris quinque abstrahitur: quid ergo veremur in præsenti, admittere rationem abstractam ab omnibus individuis prout talibus esse simul individuum, & rationem communem, sive vniuersalem. Obiicies septimo: quando eminus conspicio hoc animal, illud esse individuum cognosco, & quale individuum sit ignoro: distinctus igitur est conceptus individui

E e 3 uidui

41

42

43

44

uidui à conceptu talis indiuidui , adeoque alter ab altero poterit abstrahi. Hoc pacto nos etiam citato tract. primo huius libri rationem entis à tali ente siue substantia distingui debere. & abstrahi posse censuimus , quia nimirum de altero conceptu certi & de altero incerti esse solemus.

45

Obiicies octauo. Medium syllogismi debet esse vnum : nam, si non habet vnitatem , sed multiplicatatem , & distinctionem , haud poterit deleruire syllogismo , vt visitur in hoc : aliquis homo currit, sed Petrus est alius homo, ergo currit. At sic est, quod indiuiduum potest esse medium syllogisticum ergo est vnum , adeoque abstrahitur ab inferioribus, eorumque multiplicitate : minor (haud enim cetera probatio egent) hunc in modum probatur : hic syllogismas est formalis, ac legitime, & in elucubratis concludit : omne indiuiduum est praedicabile de uno solo , sed Petrus est indiuiduum; est igitur praedicabilis de uno solo: huius autem syllogismi medium , ac veluti angulus est indiuiduum.

46

Obiicies nono. Persona est rationalis naturae indiuidua substantia iuxta Boetium, ac ceteros Theologos . sed datur ratio communis persona: ergo & indiuidui. Obiicies decimo. Hac , & illa distinctione realis conueniunt in ratione communi distinctionis realis, in eaque sunt similes: vt videtur certius : abstrahatur ergo ab illis distinctione , sive diuisio realis , vt sic : quidni ergo ab hac , & illa indiuiduione in se , sive indiuiduatione indiuiduatio vt sic abstrahatur : aut , quod ad praesens attinet, quidni recta sit comparatio diuisio realis ab alio cum indiuiduione rei in se se. Obiicies undecimo : & ferme recidit in idem. Quandocunque datur ratio communis vnius oppositi ; ea quoque dari potest, ac debet alterius : vt cernere est in affirmatione, & negatione, amore, & odio, calore , & tridore, vita, & cæcitate , ac reliquis oppositis : Sed datur ratio communis diuisio , ac distinctionis : ergo & indiuiduonis , sive indiuiduationis. Nec vero hic est recurrere ad indiuiduationem transcendentalem , quasi satis sit eius solius dari rationem communem: Namque datur ratio communis multitudinis , sive diuisio individualis ad hanc , & illam : ergo & est admittenda vnitatis, non cuiuscunq; sed opposita, & individualis ad omnes, & singulas.

47

Obiicies duodecimo : ab hoc , & illo vniuersali , reali nimirum , & solius rationis , sive commentatio abstrahitur ratio communis , eaque vniuersalis , quia videlicet vtriusque materialia extrinsecè sumpta , & prius sublunt alicui intellectus inuicem conueniunt , tametsi destituta sint conuenientia intrinseca , & in ratione entis , vt colligi potest ex dictis supra tract. i. huius libri cap. septimo. Sed hoc, & illud indiuiduum conueniunt extrinsecè in ratione indiuidui , ac prius eius nominis , & conceptui subiacent : hoc igitur sufficit , vt ab eis absolente abstrahatur ratio communis etiam vniuersalitatem indiuidui. Postremo obiicies, & superiorum argumentorum non pauca confirmabis : omnia indiuidua sunt similia inuicem , vt est toties dictum: possunt ergo confuse , & indiscriminatim cognosci : quæ enim sunt sine discrimine, quidni absque illo percipi queant : quæ confusa, & similia , cur non vt talia attingi : potest ergo ab eis abstrahari ratio communis indiuidui: quemadmodum quia animalia omnia confuse , atque indiscrète cognosci possunt , & solent, eo ipso vna ab eis abstrahitur ratio communis, quæ cuncta cohibeat. Et quidem vniuersalitatem haud videtur aliud inferiora quædam in eandem coalescere rationem communem,

quam ea vi cognitionis nostræ confundi, ac permiseri inuicem.

Ad primum argumentorum horum respondeo, concello antecedenti , & negata prima consequentia : sicut enim canis sydereus est vere , & proprie canis , & canis æquoreus , ac latrabilis vere , & proprie etiam canis : & tamen in ratione canis haud sunt similes , nec ab eis abstrahi potest communis conceptus canis , vt omnibus est in confessio: ita similiter hoc , & illud indiuiduum vere , & proprie sunt indiuidua , quin tamen in ratione indiuidui ob id similia sint , sicut ad eius abstractionem oportet : quamobrem vti vox, canis rationem, non eandem, aut similem, sed potius diuersam significat , ita vox, indiuiduum , rationem minime eandem significat : quod & nostris argumentis probatum manet , & à priori , vt aiunt, hunc in modum potest ostendi : Petrus , sive hoc animal rationale, per animalitatem est similis equo , per rationalitatem dissimilis : at per hæc etiam, nec similis, nec dissimilis, sed duntaxat distinctus à quois alio: proinde Petrus quatenus indiuiduum , sive hic homo, nulli censendus est esse similis.

Quam solutionem duplickey declaro , & confirmo. I rimo sic : Perinde est dicere Petrus est indiuiduum , & Paulus est indiuiduum, ergo sunt omnino similes in ratione indiuidui ; ac dicere , hic paries est albus , & ille paries est niger : ergo sunt omnino similes in qualitate : cum hoc tamen discrimine, quod ad exprimendum album , & nigrum in se non sit similia , nomina etiam dissimilia nobis suppetant, secus vero ad exprimendum hoc, & illud indiuiduum , quæ cum non sint similia in se, non nisi nominibus similis à nobis explicari possunt quoad eorum rationem indiuidualem. Quocirca distingui debet antecedens superioris argumenti in cuius solutione versamur : Petrus est indiuiduum, & Paulus est indiuiduum, sicut Petrus, nego; aliter, quam Petrus, concedo: vnde quæ vtriusque similitudo in ratione indiuidui colligi queat : Nulla certe nisi satis inuerteris similiter.

Secundo eandem solutionem confirmo , & declaro : Huius argumenti : Petrus est hic numero, Paulus etiam est hic numero: ergo vterque est hic numero, ac proinde vnuus , & idem numero homo: huius inquam argumenti consequens est falsum , & consequentia nulla : fallitati ergo , & inconsequentia obnoxius est modus arguendi contrarius, cuius solutio p̄r manibus est impræsentiarum. Quemadmodum ergo in casu instantia omnes causam inopiam nominis , & dicimus Petrum esse hunc numero , Paulum vero esse etiam hunc numerum, sed alium hunc numero à Petro, tametsi aliud nobis ad hoc exprimendum non suppetat nomen; ita similiter dicendum est, Petrum esse indiuiduum, & Paulum etiam esse indiuiduum, sed non tale, quale Petrus est , sive simile , sed potius omnino diuersum , vt vnde eodem nomine vtriusque exprimatur indiuiduatio.

Alia quoque eidem argumento potest adhiberi solutio , quæ sic habet: Quamvis hoc , & illud indiuiduum similia sint in ratione indiuidui , adhuc ratio communis indiuidui nequit ab eis abstrahi: si quidem similitudo non semper est fundamentum abstractionis , sed tunc solum , quando in ratione abstracta nulla cernitur repugnancia , vel contradictione : cum ergo in ratione illa communis , & abstracta indiuidui, non vero in ratione communis , & abstracta animalis repugnancia sit , vt supra ostendimus, mirandum nona est, quod ab hoc , & illo animali,

48

49

50

51

52 mali, quia similibus in conceptu animalis, huius abstrahi possit ratio communis; cum tamen abstrahibilis non sit ratio communis individui ab hoc, & illo quantumlibet utrumque in conceptu individui simile esse disputandi gratia permittamus. Cuius solutionis quemadmodum, & superioris duplex est confirmatio, & declaratio. Prior est: bonitas coniuncta cum malitia alicuius rei creatae, potionis v. g. quae saluti mala est, & gustui bona; fundat simultaneam volitionem, & nolitionem inefficacem, non vero efficacem, quoniam in hac posteriori datur repugnatio, quae non reperitur in priori, pari ergo modo similitudo in conceptu hominis, aut animalis, v.g. alterius fundat rationem communem, & abstrahit, quin tamen similitudo in conceptu individui ad hoc abstrahendum fundamento esse possit, nimirum quia in posteriori abstractione visitur repugnatio, quae non in priori. Posterior eiusdem solutionis confirmatio, & declaratio sic habet: homo, & equus iuxta negantes precisiones obiectivas, & distinctionem virtualem in rebus creatis sunt similes in rationali non minus, quam in animali: & tamen abstrahi nequit ab eis una ratio communis rationalis; tamen ergo Petrus, & Paulus sunt similes in conceptu individui, huius tamen ab eis ratio communis haud propterea poterit abstrahi.

53 Ad secundum argumentum respondeo: vnum entis attributum cum individuo non recurrat, nec est idem, sed potius ab unitate individuali vniuersali, & virtuali praescindit, easque transcedit, adeoque vnum transcendentali dici consuevit: quapropter abstracta ratione entis, haud est necesse ob id abstrahi rationem communem individui, seu vnius individualis, sed potius vnius transcendentalis: hoc enim, ut dictum est, non vero illud consequitur ens tanquam eius proprietas. Ad tertium argumentum, superiorisque replicam, respondeo, negato antecedenti: eius autem probatio non vrget: quando namque vnum vniuersale est concretum secundo intentionale, nil vetat vnum transcendentali eo simul esse superioris, & inferius, vt in simili dictum est supra tract. 1. huius libri, cum esset de praedicibili vnico, & genere sermo.

54 Ad quartum argumentum respondeo primò, Petrum & Paulum fortasse dici posse in ratione individui esse dissimiles, si minus specificè, & essentia-liter, at certè numericè, & individualiter quo pacto ambo, tum etiam quævis individua sub eadem contenta specie dicuntur à Porphyrio differre numero: differentia autem videtur esse dissimilitudo quædam. Respondeo secundò, & probabilius, Petrum, & Paulum in ratione individui, nec esse similes, nec etiam positiè & propriè dissimiles, sed tantum negatiè, & impropriè dissimilares inuicem. Ita res sibi ipsi, nec est similes, & tamen non est propriè sibi dissimilares. Ita etiam vna carentia iuxta multos, alteri neque similes est, neque dissimilares. Ita quoque vnum infinitum alteri haud est æquale, id est tantum, quantum illud: haud etiam est ei propriè inæquale, id est eo maius, aut minus, sed tantum habet respectu illius negatiæ, impropriæ æqualitatem, & fortassis etiam inæqualitatem. Etquidem haud opus esse, vt in aliquo praedicato detur, aut similitudo, aut dissimilitudo duorum illud respiciendum, vtterius constat exemplo quantitatis. quatenus, si formalissimè loquamur, nulla sunt similia, nulla dissimilia, sed tantum æqualia, vel inæqualia; namque iuxta Aristotelem, eiisque seftatores, quorum qualitas est vna, vel diuersa, ea dumtaxat sunt similia, vel dissimilia, cum tamen vniuersitas, ac diuersitas

quantitatis æqualitatem, & inæqualitatem impertiat. Quod autem aduersarii probant, Petrum, & Paulum esse debere similes in ratione individui, quia nimirum non sunt in ea dissimiles; exemplo lineæ utique finitæ, quæ si non sit alteri inæqualis, ei debet esse æqualis, fruolum est; siquidem ex defectu inæqualitatis eas inter lineas nequaquam sequitur earum æqualitas vi foræ, vt superioribus liquet exemplis, sed dumtaxat vi materiae, quæ quidem satis disparat in praesenti.

54 Ad quintum argumentum respondeo. Quod hoc & illud individuum haud magis distent, differantve, quam ens creatum, & increatum, reale, & rationis, tantum arguit abstrahi posse ab utroque individuo rationem aliquam communem in qua conueniant. Quod autem ea ratio sit individui, & non hominis, animalis, substantia, aliave vnde obsecro infertur? Hoc pacto canis sydereus, latrabilis, & maritimus, quia non magis differunt, distantiè, quam Deus, & creatura, ens, & non ens, eo ipso cohibentur sub aliqua ratione communis, non tamen sub ratione communis canis, sed aliqua alia v.g. substantiae, aut entis, similiter ergo in praesenti, &c.

55 Ad sextum argumentum fortasse paucis aliis, præterquam nobis difficultatem facillorum, respondeo; idcirco idem esse superioris, & inferius alio à se distincto, quia potest illud sub se continere, ac simul cum illo etiam alia; necnon etiam ab eo contineri, qua in re nullam esse repugnantiam, & à nobis est ostensum loco, cuius est in argumento ipso facta mentio; & vtterius breuiter potest declarari vno, vel altero exemplo: nam creaturæ continentur in creatore velut in cœlo, & principio, vnde cunctæ fluunt; & creator continetur in creaturis tanquam in effectis, atque in earum quavis velut in speculo, & perfectionis luce infinitæ, cuius aliquam eis particulam communicat, imagine mirum in modum resulgeret. Res etiam vbiq[ue]a continentur in sua vbitate, velut loco intrinseco, & vbitas vicissim in ea continentur tanquam subiecto, ac velut eius accidens. At esse vniuersale, & singulare, siue individuum est posse diuidi, & non posse diuidi in plura, quæ duo quo pacto possint cohaerere inuicem, haud possumus assequi: proinde quod in nostris principiis idem esse queat superioris, & inferius alio, argumento esse non debet alicui, vt existimet rationem communem individui admittendam esse. talem quidem, quæ simul sit individuum, & ratio communis siue vniuersalis: quam enim utriusque diuersa sit ratio, satis liquet, vt dictum est.

56 Ad septimum argumentum respondeo: nunquam cognosci clarè individuum, quin quale sit cognoscatur eo ipso. Exemplum autem argumenti haud premit: hoc enim animali eminus cognito, et si non cognoscam esse hoc animal, at certè assequor esse hoc viuens, aut hanc substantiam, aut hoc ens, aut hoc subiectum accidentem: quæ mihi procul apparent. Quocirca cognosci aliquid eminus vistum esse individuum, non tamen, an hoc animal, aut hic homo, haud est praescindi rationem individui à ratione talis individui, sed differentiam genericam à specifica, aut genericam superiori à genericâ inferiori: percepta tamen non in communi, sed in singulari ratione individuationis quando sit eiusmodi præcisio. Aut alijs terminis: id genus præcisionis haud abstrahit individuum in communi ab individuo omni in particulari, sed vnum individuum particulare ab alio, videlicet incompletum à completo, vel minus incompletum: quod aduersariis quid potest prodeesse, aut nobis quid obesse.

57

Ad octauum argumentum respondeo, ad rectitudinem medijs satis aliquando esse, vt sit vnum ex parte vocis de obliquo importata, veluti si quis ita arguat: canis qualisunque deum sit est ens, sed canis latrabilis est canis; ergo ens. tenet syllogismus, quia nimur canis, qui est eius medium, tametsi re significata tenuis sit quid multiplex, ac diuersum, at est quidpiam vnum voce significante tenuis: aequipollit enim ille discursus huic; omne, quod significatur hac voce canis est ens: sed canis latrabilis significatur hac voce canis: ergo est ens. Quæ cum ita sint, individuum in obiecto nobis syllogismo est medium, adeoque vnum, si minus quoad rem ipsam, quam importat, at certe penes vocem: aequivalent enim ille syllogismus huic: omne, quod significatur hac voce, individuum, est prædicabile de uno solo: sed Petrus significatur hac voce, individuum: ergo est prædicabilis de uno solo. Atque haud alia requiritur vnitas medijs syllogistici, cuius individuum rationem obtinet: illa vero vnitatis mere vocalis à nobis individuo permissa non est, quæ reuocatur in controv ersiam in præfenti.

58

Respondeo secundo: medium syllogismi debet esse vnum, haud tamen in se, & absolute, sed duntaxat respectiue, & in ordine ad præmissas; vt sensus sit, haud posse illud esse diuersum in vna, & altera earum, sed oportere esse in vtraque idem, siue in se multiplicitatem, siue vnitatem habeat: hoc parato valet hic syllogismus: omnes Apostoli Dei sunt duodecim: sed Petrus, Andreas, Iohannes, &c. sunt omnes Apostoli Dei: ergo duodecim: & tamen medium importat in se pluralitatem, ac multitudinem, siue diuersitatem quandam, non tamen eam, qua medium sit in vna præmissa vnum, & in alia aliud, quæ eius vtrōbique varietur suppositio. Contra vero syllogismus nobis in argum ento obiectus haud valet, quia nimur haber pluralitatem respectiue, estque in vna præmissa vnum, & in alia aliud, id est supponens pro uno in altera, & pro alio in altera. Cum enim dicitur: aliquis homo currit: sed Petrus est aliquis homo: ergo currit, medium, videlicet aliquis homo, supponit in maiori pro Paulo, si contingat hunc currere, & in minori pro Petro. Quæ cum ita se habeant; quod huius syllogismi nobis oppositum, omne individuum est prædicabile de uno solo: sed Petrus, &c. medium legitimum sit individuum, haud arguit istud esse rationem quandam vnam in se, & abstractam ab omni inferiorum multiplicitate, sed solum esse vnam respectiue, ac talem, quæ non sit alia omnino, aliaque in præmissis, & in eis iam supponens pro vna re, & iam non pro illa, sed pro alia proflus distincta.

59

Quod si regulam quandam aveas, qua dignosci possit, quando individuum, aut aliud aequiuocum esse queat medium syllogisticum, & quando non, isthac potest assignari. Quando latitudo prædicati est talis, vt non restringat subiectum, tum hoc, et si sit aequiuocum, subire potest rationem medijs, & tam esse vnum respectiue, quam est absolute, & in se multiplex, ac diuersum, vt claret in syllogismis duobus, qui obiecti sunt in argum ento principali. Ceterum quando prædicatum est tale, vt restringat subiectum iuxta vulgarem paræmiam: subiecta talia sunt qualia permittuntur à prædicatis, tum quidem neque individuum, neque aliud vnum aequiuocum potest medijs partes sustinere. Atque ea de causa haud valent hi syllogismi: omnis canis latrat: sed canis syderus est canis: ergo latrat; omne

individuum currit: sed hoc cadaver est individuum: ergo currit.

60

Ad nonum argumentum respondeo, in primis nullam illud habere vim aduersus eos, qui subsistentiam, ac personalitatem esse censem entitatem quandam incompletam naturæ superadditam, eamque ultime terminantem: eius enim rationis incompleta, adeoque subsistentis, aut personæ per eam constituta quidni sit conceptus communis, haud secus, atque aliarum quarumvis partium, & quæ per eas constituantur totorum? Et quidem ita de subsistentia, & personalitate sentiunt plerique eorum, quibus cum in præsenti cernimus. Porro si secus se res habeat, & neutra sit entitas incompleta, sed potius alterutra sit substantia singularis completa, vt probabilis esse suo constabit loco; certe, vt individui repugnat ratio communis, & abstracta ita etiam & subsistentia, ac personalitatis, necnon, quod consequens est, subsistentis, & personæ: qui autem contra disputant, nihil afferunt, aut possunt, quo talem probent rationem communem.

61

Ad decimum respondeo: quidquid sit de distinctione reali, certe eius concretum, videlicet distinctum realiter ab alio quopiam haud esse rationem, & communem, præcisamque ab omni inferiorum multiplicitate: namque illud aliud, quod respicit fore, & non foret aliud realiter à ratione communi realiter distincti: foret, vt supponitur: non foret, quia si est aliud realiter ab illo; ergo distinctum realiter ab illo: non ergo aliud realiter à distincto in communi. Vide dicenda in Metaph. lib. 3. tract. 6. c. 24. inter ostendendum repugnare rationem communem relatiui, siue relati realis: iam ergo si distinctione fiat argumentum ad indistinctionem, siue individuationem, vt illius concretum, sic etiam huius concretum, hoc est individuum haud poterit abstrahi suis ab inferioribus, eorumque multiplicitate. Respondeo secundo: vt relationis realis iuxta disputanda suprà loco nuper memorato, sic etiam distinctionis realis in abstracto sumptuari rationem communem, & abstractam. Hinc autem nihil sit, nisi individuationis, siue indistinctionis realis in se dari rationem communem, non autem individuationis, individualis siue ultime, & infima: ea namque esset, & non esset infima: esset, vt supponitur, non esset, quia esset ratio communis, & superior pro eo, ac suprà perstrictum est capite tertio ad finem.

62

Ad undecimum respondeo, rationem communem, & abstractam vnius extremi, siue oppositi haud semper esse coniunctam cum ratione idem communis alterius, ex cuius est aduerso: namque vniuersitatis Petri datur ratio communis, & specifica, non tamen ipsius Petri: idem cernere est in cognitione, & amore, actione, & quoquis modo rei singulari suapte natura illigato. Rursus secundo: aut sermo est de multitudine reali; atque ex eius vniuersalitate, & communitate quid aliud colligitur, quæ vniuersitatem admittendam esse rationem communem & vniuersalem; secus vero quod vniatis individualis, de qua sola in præsenti disputatio: aut sermo est de multitudine individuali; atque huius non est ratio communis: esset enim multitudino individualis, & infima, atque non esset, vt sèpè sèpè in simili dictum.

63

Ad duodecimum respondeo, eo probari dari rationem communem etiam vniuersitatem individui respectu huius, & illius: at non intrinsecam, sed extrinsecam, non primo intentionalem, sed secundum intentionalem, non in actu exercito, sed in actu signato: communis autem ratio individui, non posterioribus

xioribus modis, sed prioribus in controvèrsia posita est, & à nobis impræsentiarum negata. Declarat solutio: tametsi canis intrinsece, ac primo intentionaliter sumptus, haud sit ratio vniuoca, & abstracta, sed potius æquiuoca, & abstractioni minimè obnoxia, intuitu huius, & illius; cæterum extrinsece, & secundò intentionaliter usurpatur, & proposit est, perinde atque *significatum huius vocis canis*, est reuera conceptus vniuocus, & non æquiuocus, comparatione suorum inferiorum: pari igitur modo individuum, licet æquiuocum sit, intrinsece ac primo intentionaliter acceptum; at erit vniuocum, & abstractioni, atque vniuersalitati subiectum, quatenus sumitur extrinsece, & secundo intentionaliter, ac prout perinde valet, atque *significatum huius vocis individuum*: Hoc autem est, quod dumtaxat conuincit argumento contrario, ac verissimum est: at nihil minus, quam nobis contrarium, quamvis ad rem, qua de agimus, pertinet.

64 Ad postremum argumentum Respondeo; individua omnia prout talia, sive in ratione individui, haud esse similia, haud etiam dissimilia, sed distincta, vt sepe sèpè dictum est: quo circa, si cognoscantur prout sunt, vti contendit obiectio, magis esse, vt cognoscantur distincte, quam confusè, & instar vnius. sicut ab abstractiōnē ab eis rationem communem individui oportet. Rursus, fac ea esse similia, & indiscriminata: hinc certè tantum sequitur, quod cognoscantur à nobis, vt talia: bene autem possunt ita cognosci à nobis sine abstractione vnius ab eis rationis communis individui: namque etiam Deus ea, vt sunt, adeoque vt similia in ratione individui iuxta aduersarios, cognoscit, quin abstracti rationem communem, & vniuersalem individui: discrimen autem huius, & animalis facta vtriusque comparatione ad nostrum intellectum iterum, iterumque est à nobis suprà traditum.

C A P V T V.

Quatenus cognosci posse individuum?

65 Nonnulli recentiores censem nullum à nobis posse ab alio individuo, nisi in ordine ad accidentia aliqua existentia specie diuersa, quæ quidem in vnu conueniant, & non in aliud. Quam sententiam suadent primo, quia de individuo vtiq[ue] creato de quo est in præsenti quæstio, nulla scientia, aut definitio esse potest: at si ab alio quoad prædicata essentialia distingui, ac secerni posset independenter ab accidentibus, que actu ei inexistant, individuum sciri posse, atque definiri. Major est perspicua, quoniam aliæ scientia de vniuersalibus necessaria non esset: minor probatur, quia definitio est cognitionis qua res cognoscitur penes prædicata essentialia, munere quorum ab aliis differt, & cum aliis conuenit: si ergo individuum ita cognosci potest, sanè definiri poterit eo ipso. Secundo, & recidit in idem: Deus definitur, esto singularis, & individuus sit: non alia ratione, nisi quia sine ordine ad illa accidentia ei inexistenter per prædicata essentialia exprimi, & à quouis alio secerni potest: ergo & individua creata definiri poterunt, ita si possunt distingui: at definitionis incapacia sunt: ergo & cognitionis, quia secundum sola prædicata essentialia, & sine respectu ad accidentia actualia distinguuntur inuicem.

Tertio, quoniam Dialectici omnes definitūt individuum, cuius collectio proprietatum in nullo reperitur alio: perperam autem in ordine ad proprietates definiret individuum, si sine respectu ad illas definiri posset, seu quod perinde est à quouis alio cognitione secerni, ac ditidi. Quarto, quia cum vnum individuum ab alio simili distinguere, ac secernere volumus, his pronominibus hoc, illud, istud, & similibus vtimur, quæ sane individuus actu accidunt: ergo sine ordine ad accidentia actualia fieri nequit, vt vnum individuum ab alio cognitione secernamus.

Quinto, quoniam individua substantialia non nisi per species accidentium actu existentium cognoscere possumus: ergo non nisi in ordine ad accidentia existentia, & lensibus extērnis obuia ea inuicem distinguere, ac secernere poterimus. Demum essentia vnius individui est omnino similis essentia alterius individui eiusdem speciei: nostra igitur cognitionis alterum ab altero dilucidare non poterit ita ordine ad prædicata essentialia: quippè in quibus omnino conueniunt: accidentia autem mere possibilia, quæ in vno individuo esse possunt, in alio eiusdem speciei eadem ratione esse quoque sustinent aliæ eiusdem speciei, & essentia nequaquam essent vnum ergo ab altero secerni non poterit per ordinem ad accidentia mere possibilia, vt potè quæ vtrique communia sunt ex aequo.

Hac sententia in primis videntur sibi explicasse Scotum, dum hæcceitatem à natura distinguunt: namque accidentia à natura distincta, eique superaddita hæcceitas quedam, & individuatio sunt, per quam vnum individuum ab alio quoad nos distinguatur, ac secernitur. Deinde sibi videntur emolliuisse sententiam illam Thomisticam, quæ individuationem à materia signata desumi docet: siquidem materia signata quantitate, & reliquis accidentibus individuatio quoad nos est, per quam vnum individuum ab alio secernimus.

Ceterum hæc opinio mihi maximopere displitet: Tū quia in hac anima rationali v.g. plura possunt esse accidentia, quæ in alia diuinitus esse nequeant: ergo per ordinem ad illa accidentia, esto numquā extirta, secerni potest altera ab altera: antecedens ex c. 2. constat, vbi quodvis individuum habere posse, vbi cationes, durationes, actiones, vniiones specie diuersas ab iis, quas aliud quodvis etiam simile fortiori potest, satis ostendit: Tum etiam, quia cognitionis est magis præcisiua ratione sua perfectionis, & immaterialitatis, quam actio physica sponte sua imperfecta, & materialis: sed actio physica pro priori ad accidentia actualia, & quin illa attingat, hanc formam equi, Bucephali v. g. ab alia quavis præscindit, & illam producit quin aliquam producat aliam: ergo à fortiori, vt aiunt, nostra cognitionis pro priori ad accidentia actualia, & quin ea attingat vnum individuum præscindere poterit ab alio, eaque secernere inuicem.

Tum tertio: Hæc propositio; *Petrus non est Paulus*, distinguit Petrum à Paulo: at non in ordine ad accidentia actualia, quæ vni, & non alteri inexistenter cognoscantur: ergo, &c. Maiorem quis neget? Minor suadetur: cognitionis correspondens iis vocibus illud per se attingit, quod eiūmodi voces significant; alias cognitionis his subiecta vocibus; *Deus est trinus*: Iudam esse damnatum assereret: ast ea voces; *Petrus non est Paulus*, solam substantiam Petri, & Pauli significant: solam ergo illam, & non accidentia illa actualia percipit: Tum demum: quodvis individuum per hæcceitatem sibi intrinsecam,

& essentialem pro priori ad accidentia à quouis alio distinguitur: ergo per eam à quouis alio cognitione fecerni poterit, atque distingui: siquidem ideo per accidentia cognita vnum ab alio cognitione distinguitur, quia per ea ipsa vnum ab alio accidentaliter distinguitur.

71

Ad primum argumentum oppositum respondeo, id, quod definitur cognosci posse, & debere, non solum tanquam distinctum à quouis alio, verum etiam tanquam strictè differens à quouis alio, seu dissimile cuiuslibet: quia ratione omnes philosophi definitionem constare genere, & differentia adasserunt: vnde esto individuum aliquod Petrus v.g. in ordine ad sola prædicta substantialia cognitione distingui possit à Paulo, & quouis alio individuo eiusdem speciei, adhuc definiri proprie non poterit, eo quod velut ab alio eiusdem speciei strictè differens, seu dissimile cognosci nequeat: imo quatenus individuum est, nec ab individuis diuersa speciei strictè differens cognosci potest, eo quod per individuationem res proprie non differant, nec dissimiles sint, sed distinguantur. Rursus, esto distinctio numeralis individuorum sit eorum differentia qualis qualis (id, quod fateor esse non improbable) profectò nihil eo supposito sequitur ex nostra sententia, nisi individua creata definiti possit quodammodo; at non definitione scientifica, & doctrinali: scientia namque, & doctrinæ haud sunt ut plurimum de individuis, vt per Logicam, Physicam, Metaphysicam, & cæteras dilcurrenti claret. Ad secundum respondeo, Deum, si definiti potest definitione doctrinali, & eius scientiæ, quæ theologia nuncupatur, propria (quod adeò constans non est) idcirco esse, quia tanquam à quouis alio essentialiter differens, eu diuersus, aut dissimilis in hac vita cognoscitur: quia ratio non procedit in individuis ordinis creati. Deinde fortassis falsum est, quod sub umitur in argumendo, individua creata esse definitionis omnis, & qualislibet incapacia, vt per strictum paulo supra.

72

Ad tertium respondeo, cum distinguimus vnum hominem ab alio, his pronominalibus, *hic*, *ille*, &c. vtimur, non quia cognitione distinctiva ea pronomina necessario attingit, sed quia iis exprimitur, & significatur, quod aliud, & aliud est. Ad quartum respondeo, in primis in ea definitione Porphyriana de proprietatibus acti existentibus mentionem non esse: quare sine harum notitia vnum individuum ab alio fecerni poterit. Præterea sicut homo in ordine ad sensiones, & discursus definitur, cum tamen sine respectu ad illa explicitè cognita à non homine distingui, ac fecerni possit, videlicet in ordine ad figuram, colorem, statutam, vocem, & alia eiusmodi accidentia: cur etiam vnum individuum ab alio fecerni nequeat sine respectu ad accidentia vlla actualia explicitè cognita, quantumvis in ordine ad ea definitur.

73

Ad quintum respondeo, absque accidentibus actualibus prius cognitis, & species ingerentibus sui, cognitionem haberi non posse individui substantialis: ceterum ea semel comparata vnum individuum substantiale ab alio fecernere poterit intellectus præscindendo ab accidentibus eiusmodi non fecus, ac sine individuis prius cognitis notitia rei vniuersalis haberi non potest, & nihilominus cognitione naturæ vniuersalis semel comparata præscindendo ab individuis illam à quouis alia natura vniuersali discriminat. Ad ultimum respondeo: distinctio realis vnius naturæ ab alia sufficiens est, vt intellectus vnam ab alia fecernat, quamvis neutram dissimiles sint essentialiter, sed tantum distin-

ctæ, & quamvis proprietates actuales inter se dissimiles, aut iis non insint, aut certe ab intellectu non cognoscantur.

Porro Scotus huic sententiae neutiquam fauet: nam hæc etiam à natura tantum formaliter distinguunt: hæc etiam ergo Scotica cum accidentibus perperam confundit. Rursus hæc etiam, quam adstruit Scotus à natura formaliter distinctam præscindit ab eo quod sit existens actu vel non existens: sed accidentia, de quibus est in praesenti sermo, existentiam, & actualitatem inuoluunt: quid ergo his cum illa commercij: A Thomistis etiam hi authores longissime distant: siquidem Thomistæ de individuatione physica intrinseca, & rerum quoad se loquuntur: at hi de individuatione intentionalí extrinseca, & quoad nos.

74

C A P V T V I.

Quotuplex sit individuum.

Individuum aliud est primò intentionale quod inimicum est individuum in se vniuersaliter, vel cuius collectio proprietatum in nullo reperitur alio: aliud secundò intentionale, quod prædicatur de uno solo vel quod subicitur speciei. De utraque definitione satis supra cap. 1. & 2. Rursus individuum aliud est completum, ut hic homo: aliud incompletum, ut hoc animal, quin an sit homo vel equus aliave bellua sublucet, quæ est eius distantia ab illo cui cernitur. Tertiò individuum aliud est vagum aliud determinatum: circa quæ (haud enim de ceteris refat quidpiam disputandum) quæres primò, in quo differant.

Aliqui docent, individuum vagum perinde esse atque rationem communem individui ab omnibus abstractam, determinatum vero id individui, quod continetur sub ea ratione communis. Ita sentit Ioannes à S. Thoma 2. p. log. q. 9. art. 2. Idem etiam insinuare videtur Angelicus ipse præceptor 1. p. q. 30. a. 4. in hæc verba. *Individuum vagum significat natura communem cum determinato modo essendi, qui competit singularibus, ut scilicet sit per se subsistens distinctum ab aliis: sed in nomine singularis designati significatur determinatum distinguens.*

Verum aduersus hanc doctrinam argumentor primò: Repugnat talis ratio communis individui, ut superius vobis est: perperam ergo definitur per eam individuum vagum, perperam distinguitur à determinato. Rursus secundò, aliquis homo est individuum vagum; haud enim est determinatum, ut videtur luce clarissima: at non est ratio communis individui ab omnibus, & quibuslibet abstracta. Tertiò: individuum vagum importat quandam disunctionem, ut liquet ex ipso nominis etymo: eam autem haud inuoluit ratio communis individui est: admittatur: omne siquidem vniuersale præscindit à quouis disunctione & inferiorum multiplicitate, alioqui vniuersalitate sua cariturum. Quartò: communis individui ratio disputandi gratia permitta abstrahitur ab omni individuo: ergo à vago & indeterminato: haud ergo est vagum suapte natura. Melius ergo ex Hurtado disp. 6. log. sect. 8. & Arriaga disp. 7. log. sect. 6. subsect. 4. definio individuum vagum, & determinatum; ut hoc sit, quod explicatur per particulam, *hic*, aut aliam demonstratiuam, vt, *Petrus*, *Bucephalus*, &c. illud vero, quod per particulam, *aliquis*, *Petrus*, *vel Paulus*, aliamve disunctionem.

75

76

77

Quæres

78 Quæres secundò, num derur individuum vagum ex parte rei formaliter? Negant vbi supra Hurtadus, Arriaga, & communiter neoterici. Sed immetitio: quis enim neget, à parte rei aliquem hominem currere, quemdam sedere, alium studere, vel ludere? Ast obiiciunt aduersarij: quidquid est realiter, est certa res atque determinata: nihil ergo est realiter, siue, vt aiunt, à parte rei indeterminatum, aut vagum. Concedo antecedens, & distinguo consequens: nihil est à parte rei indeterminationum, indeterminatione excludente omnem determinationem, concedo consequentiam: indeterminatione determinationem aliquam includente in timè, nego consequentiam. Itaque quod eo convincitur argumento haud aliud est, quam non existere ex parte rei aliquem formaliter hominem v.g. absque eo, quod Petrus, vel Paulus existat aliusve destinate homo: non vero quod non derur existentia alicuius hominis, verificata tamen in Petro, aut Paulo aliove determinato individuo.

79 Obiiciunt secundo iidem: individuum vagum, prout tale, tantum est formaliter in intellectu disiunctiū & vagè rem concipiente, vt ipsa vocis etymologia videtur indicare: non ergo à parte rei, nisi fundamentaliter ad summum. Respondeo, negato antecedenti: cuius nulla affertur ab aduersariis probatio, quæ vrgeat: siquidem etymologia individui vagi tantum coniunctit, illud esse tale, vt si prout est formaliter à parte rei, explicetur, & cognoscatur, haud nisi per particulari, vel, exterius exponi, aut cognitionem disiunctiū posse interius dignosci. Et quidem alias singi posset, ne individuum determinatum esse formaliter à parte rei, sed in intellectu, illud determinatè, ac distinctè cognoscere.

80 Quæres tertio, an individuum vagum sit propriè individuum? Negat Hurtadus, at affirmat Arriaga locis supra citatis: vterque suos habet adstipulatores. Mihi magis probatur, quod sit propriè individuum: tum, quia ita communiter censetur, vt ex eius constat ipso vocabulo: tum, quia non est vniuersale, vt ex libro superiori patet: actus enim disiunctiū & vagus obiectorum attingit, multitudinem, ac pluralitatem: haud ergo ab ea abstrahit, sicut ad impertiendam unitatem illis vniuersalem oportet; id etiam, quod aduersariorum aliqui habent in confessio: non ergo est individuum: antecedens vna propositum, atque probatum est: consequentia probatur; quia inter individuum, & vniuersale re ipsa non datur medium, vt fermè omnes edocent, vtque demonstrat natura individui, quod definitur individuum diuisione vniuersali, seu metaphysica: tum demum, quia individuum vagum, de uno solo simul prædicatur, nec fieri potest, vt de pluribus simul, & collectiū prædicetur. Hæc enim propositio; Petrus, & Paulus, &c. est aliquā homo, cītra dubium est falsa: qua in re dissidet individuum ab vniuersali, quippe quod potest de pluribus, & simul, & seorsim etiam prædicari, vt claret ex libro superiori. Hinc emergit responso ad argumentum contrarium, cuius nimis puppis, & prora est, individuum suæ natura de uno solo prædicari.

81 Quæres quarto, num individuum vagum possit à Deo cognosci? Censeo posse cum Arriaga citata illa sublect. 4. Namq; Deus cognoscit, materiam primam naturaliter connecti cum hac, vel illa forma substantiali; effectum creatum essentialiter pendere ab hac, vel illa causa. præceptum audiendi sacram hac, vel illa hora, hac, vel illa ecclesia, hoc vel illo sacro adimpleri posse, item huic, vel il-

lum oculum ad videndum, & hunc, vel illum equum ad equitandum requiri: multa igitur individua vaga, siue, quod perinde est, indeterminata, ac disiunctiua percipit. Rursus secundò Deus in sacra pagina dicitur voluisse sibi dari *hostiam secundum quod dictum est in lege Domini per inviurum, aut deos pullos columbarum*: ita habetur Lucæ c. 2. quemadmodum ergo diuina voluntas cum indeterminatione, & disiunctione in sua contendit obiecta, quidni etiam eius intellectus ferri possit in individua vaga?

82 Enimvero Hurtadus superius citatus nobis aduersatur: quoniam cognoscere individuum vagum est rem aliquam vagè, & disiunctiū attingere: is autem attingendi modus Deo repugnat, cum nunquam, & nusquam non oriatur ex imperfectione nostri intellectus impotentis cognoscere rem in singulari, & prout à quavis alia distinctam: An non enim homine eminus viso idcirco affirmo esse hanc, vel illum, quia haud satis penetro, an sit Petrus, cum tamen is sit re ipsa? Respondeo in nobis per imperfectionem nostri intellectus esse multoties in cœnula, vt cognoscamus res vagè & disiunctiū: At haud tard eum cognoscendi modum nobis contingere, non eo ex titulo, sed ex rerum ipsarum naturis ita cognosci aptis natis, nec aliter cognoscibilibus, quam falso, & contraria quam se habent, vt lique exemplis, quibus vni sumus in argumento: quidni ergo Deus eiusmodi obiecta cum disiunctione cognoscat? aut quidni duplex distinguenda sit confusio, siue disiunctio, alia clara, aliaque obscura, quarum prior in eum conueniat, secus verò posterior?

83 Quæres quintò, num vnius individui determinati sensio sufficiat ad abstrahendam speciem? Non defuere qui negant. Verum oppositum mihi arridet: tum, quia alias species Solis non posset à nobis abstrahi, cum vnicum tantum conspiciamus: tum, quia vt aduersarij largiuntur, sensio vnius speciei ad abstractionem generis sufficit, vnius, inquam, speciei, eo modo, quo hæc sub sensu cadere potest: ergo & sensio vnius individui sufficiens erit ad abstrahendam speciem, quæ enīm disparilis obtemperi potest: tum denum, quia species abstrahitur ab omnibus individuis, etiam non existentibus, nec in lucem editis, ac proinde à pluribus, quæ non sint vlla sensione percepta, nisi verò individua non existentia, ac tantum possibilia sentiri tamen finxeris: iam ergo vnius individui sensio satis erit ad abstrahendam speciem: consequentia suadetur: nam, si qua ratione plura præsentiri oportet, maxime, quia nisi à præsens abstrahi non posset species, quod tamen falso esse claret ex antecedenti.

84 Tandem Quæres, an individua determinata diuersatum specierum possint esse aequalia quoad perfectionem, & an eiusdem contraria esse inæqualia? Vtique difficultati satis, cumulateque fiet in metaphysica. Interim velut in antecellum respondeo ad priorem quidem difficultatem affirmative, & ad posteriorem negative. Nam tres diuinæ personæ sunt aequalis perfectionis, quin earum vlla dici possit alia maior, minorve: & tamen sunt inuicem dissimiles, quatenus sunt personæ, ac relationes certo certius: quid est ergo, quapropter in rebus creatis individua dissimilia, specierumque diuersarum esse nequeant aequalia inuicem? Idem argumentum fieri potest in duabus vniuersitatibus hypostaticis, quarum altera, Pater aeternus incarnaretur, vt aiunt, & altera filius incarnatur modo; idem in duobus aetibus intellectus,

intellectus, aut voluntatis nostræ hoc solo dissimilibus, quod ferantur ad duas illas personas. Rursum, ut secundam solutionis nostræ partem in transcurso confirmem; individua inæqualia ita sunt instituta, ut alterutrum cum aliis sibi aequalibus seriem quædam tanta perfectionis entitatiæ constitutæ: alterutrum ergo est diuersæ speciei logicæ ab alio, quid sit, an moraliter sint eiusdem speciei ob parum, & vix notabilem eorum dissimilitudinem, & inæqualitatem.

TRACTATVS V.

De differentia.

CAPVT I.

Quid sit Differentia.

1. **P**ORPHYRIVS differentiam tertium prædicabile definit, quæ prædicatur de pluribus differentiis specie in quale quid. Contrà quam definitionem illud facit, quod differentia infima, qualis est hinnibile, aut rationale non prædicatur de pluribus differentiis specie, sed solo numero, cum tamen sit vera differentia, ut quæ maximè. Cui argumento plures plura respondent.

2. Primo nonnulli, definitionem curtam esse, & pro differentia in communi insufficientem largiuntur: ceterum definitiæ defendunt, vel quod solas differentias subalternas, & nullam infimam dari censuerit, vel quod differentias infimas dari qui-dem censuerit, nobis tamen ignotas existimat, vel quod nobis notas quidem existimat, ceterum ex pluribus subalternis conflari putauerit: quare, inquiunt, merito Porphyrius solam differentiam subalternam definit: cur enim infimam specialiter definiret, quam, aut negavit, aut ignotam censurit, aut non nisi ex pluribus subalternis ratus est compositam.

3. Verum prima ratio pro Porphyrio allata eum, non tam defendit, quam ignorantia insinuat. Secunda ratio de differentiis vltimis nobis ignotis esto verum assumat; Porphyrio non prodest: qui, vt proprium quarto modo omni, & soli, & semper conueniens nobis cognitum fassus est, non est cur differentiam essentialiæ omni, soli, & semper specie congruam, ac proinde vltimam nobis ignotam neget, aut negare censendus sit. Tertia ratio de differentia vltima ex subalternis conflata non magis inuit: quia species etiam ex genere, & differentia coalescit, & tamen præter definitionem generis, & differentia aliam speciei propriam Porphyrius merito tradidit: similiter ergo differentia infima quantumlibet ex multis conflata subalternis, definiri tamen specialiter debuit, aut certè non ita prætermiti, ut eam ne definitio differentiæ in communi comprehendenteret.

4. Secundo Caetanus, & Sotus ipsam definitionem defendunt, aiuntque verba illa, *differentiis species*, non positiue, sed negatiue accipienda esse. Pro quo notant, differentiam in communi, quatenus differentia est, tantum depositare prædicari de pluribus in quale quid: quod autem prædiceretur de pluribus

differentiis species, non ex eo habere, quod differentia sit, sed ex eo, quod subalterna sit iuxta natura: contrà verò, quod nequeat de differentiis species prædicari, non inde ei obuenire, quod differentia sit, sed ex inde quod vltima: quocirca, inquiunt, differentia in communi, atque in rota sua latitudine recte definitur, ea, quæ prædicari de pluribus differentiis species in quale quid, videlicet, quia differentia ut sic, quatenus differentia est, non repugnat de iis prædicari, esto positiue ita prædicari non posulet.

Ceterum displicant primò, quia in definitione rationis communis nulla ponit potest particula, quæ rationi inferiori positiue repugnet, ut ex definitione animalis, hominis, equi, & reliquias manifestè constat: & quidem aliæ homo verbi gratia, definiri posset animal mugibile: at prædicari de pluribus differentiis species differentiæ infime positiue repugnat: perperam ergo in definitione differentiæ ut sic adhibetur. Rursum secundo, sicut differentia ut sic ex conceptu communi differentiæ minimè repugnat, prædicari de pluribus differentiis species in quale quid, ita similiter ei non repugnat ex conceptu communi differentiæ, prædicari de pluribus solo numero differentiis, in quale quid: sed non obstante hac posteriori non repugnantia nequit definitiæ differentiæ ut sic, quæ prædicatur de pluribus solo numero differentiis in quale quid: ergo etiam non obstante priori non repugnantia definitiæ haud poterit differentia ut sic, quæ prædicatur de pluribus differentiis species in quale quid: certè sicut in una definitione, sic in alia verba negatiue accipi possent.

Tertio alij apud Auicennam, & Conimbricenses respondent, differentiam ut sic prædicari de pluribus differentiis species, non inter se sed a quovis alio: quasi differentia sit, per quam unum ab alio species differt: quæ definitio etiam differentiæ infimæ, rationali, videlicet conuenit, cum per eam Petrus, & Paulus ab omni non homini species differentiant. Ceterum hæc solutio non magis placet. In primis enim Porphyrius cap. vltimo docet, differentiam cum genere conuenire in eo, quod differentia, & genus de pluribus species differentiis predicentur: at genus prædicatur de pluribus differentiis species inter se: ergo & differentia: aliæ vtriusque conuenientia æquinocta esset, ac reple nulla: quocirca hi autores non tam Porphyrianam definitionem defendunt, quam aliam comminiscuntur.

Vltterius secundò, sicut differentia prædicatur de pluribus differentiis species ab alio, ita, & species, sed species non definitur per hoc, quod de pluribus differentiis species (subaudi ab alio) prædicetur: ergo nec differentia. Item tertio, si differentia in communi recte definitur per hoc, quod de pluribus species differentiis predicetur, definitum expresse sumptu definitione ingredieretur, haud aliter, ac si quis animal definit: animal est animal vivens, sensibile. Quartò denum particula illa, *differentiis species ab alio*, planè superfluit, eo ipso, quod vocula, in quale quid, subsequuntur: quod enim, in quale quid, de homine v. g. prædicatur, id eo ipso hominem a quovis alio species differre facit, cum prædicari in quale quid sit prædicari, per modum determinantis genus in quo res cum aliis conuenit.

Quare planius, & dilucidius differentia definiri potest: quæ prædicatur de pluribus in quale quid. In qua definitione sola vltima particula explicationis indigat.